

**Terapiat
etulinjaan**

Lasten ohjattu omahoito

Seurantatuloksia (N=164)

2024

Lasten ohjattu omahoito

- Lasten ohjatussa omahoidossa (OOH) yhdistetään ammattilaisen tuki vanhemman omatoimiseen työskentelyyn Mielenterveystalo.fi-verkkopalvelussa
- Interventio kestää lähtökohtaisesti 1-3 käyntiä, mutta sitä voidaan tarvittaessa pidentää
- Lasten OOH:ssa sovelletaan lasten ahdistuksen, haastavan käytöksen tai neuropsykiatristen piirteiden omahoito-ohjelmaa
- Voidaan toteuttaa kaikkialla, missä tehdään mielenterveystyötä lasten ja perheiden kanssa
- Ohjatun omahoidon työskentelymalli on nopeasti omaksuttavissa

Lasten ohjattu omahoito

- Lasten ja pienten lasten omahoitoa (OOH) on tutkittu vähemmän kuin aikuisilla, joilla vaikuttavuuden näyttö on jo vakiintuneempaa
- Useiden meta-analyysien perusteella lasten OOH:n tuloksellisuus ei juuri eroa "perinteisistä" interventiosta ahdistuksen, masennuksen ja käytöshaasteiden sekä ADHD:n osalta (Rooksby ym., 2015; Bennett ym., 2019; Dahl ym., 2020; Powell ym., 2022)
- Hoidon tulokset ovat pitkäaikaisia (Powell ym., 2022) ja säilyvät vuoden seurannassa (Ise ym., 2015)
- Erot omahoidon ja ohjatun omahoidon vaikuttavuudessa vaikuttavat pieniltä (De Jong ym., 2022).
- Odotuslistaan/kontrolliryhmään verrattuna efektiivisyydet ovat tyypillisesti keskisuuria
- Monissa yksiköissä lasten lieviin oireisiin ei tällä hetkellä realistisesti ole tarjolla palveluita. Lasten ohjattu omahoito tarjoaa perheille näyttöön perustuvaa palvelua, jota muuten saisi vasta oireiden pahennuttua

Käytettävissä oleva aineisto

- Aineisto on kerätty pieten lasten ohjatun omahoidon koulutuksien aikana:
 - Koulutukset ovat toteutuneet aalloittain kevästä 2023 alkaen.
 - Koulutusohjauksien toteuttaminen ovat osa koulutusta ja analyyseissa hyödynnettävä aineisto on koottu koulutusohjausten seurantatiedoista.
 - Aineisto on lasten /lapsiperheiden palveluita koskeva naturalistinen seuranta ja käsittelee perheitä, joita palveluissa tavanomaisesti tavataan.
- Laadullista ja määrällistä tietoa on kerätty seuraavista muuttujista:
 - vanhempien sanoittama ongelma, jonka vuoksi ohjaukseen on hakeuduttu ja arvio (1-10) ongelman vähenemisestä
 - vanhempien arvio hoidon hyödyllisyydestä ja haitallisuudesta (useampi kysymys)
 - vanhempien sanallinen arvio siitä, mikä hoidossa auttoi
 - suosittelisiko vanhempi ohjattua omahoitoa samankaltaisessa tilanteessa olevalle
 - interventiota edeltävät taustamuuttujat: lapsen ikä, aikaisempi tuen tarve saman ongelman kanssa, odotusaika
 - interventioon liittyvät muuttujat: käytetty omahoito-ohjelma, tapaamisten lukumäärä, tapaamisyksikkö, tapaamistiheys, jatkohoidon tarve, intervention keskeytyminen, hyvinvointialue, käynneille osallistuneiden vanhempien lukumäärä

**Terapiat
etulinjaan**

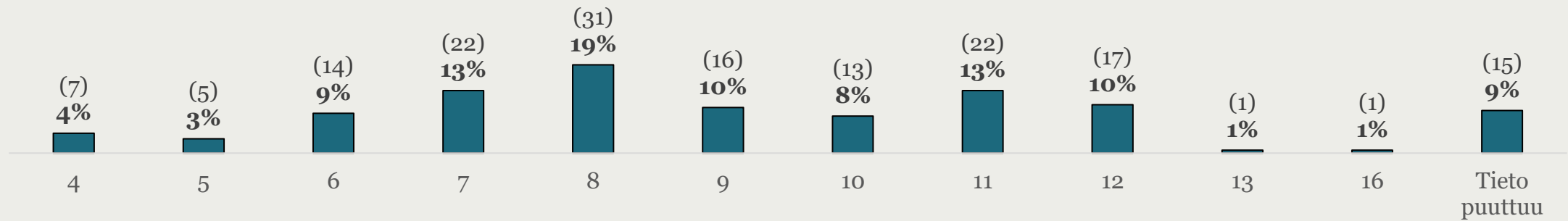
Ennen ohjausta & ohjausta
aloittaessa

Ikäjakauma

(n=164)

mediaani 8

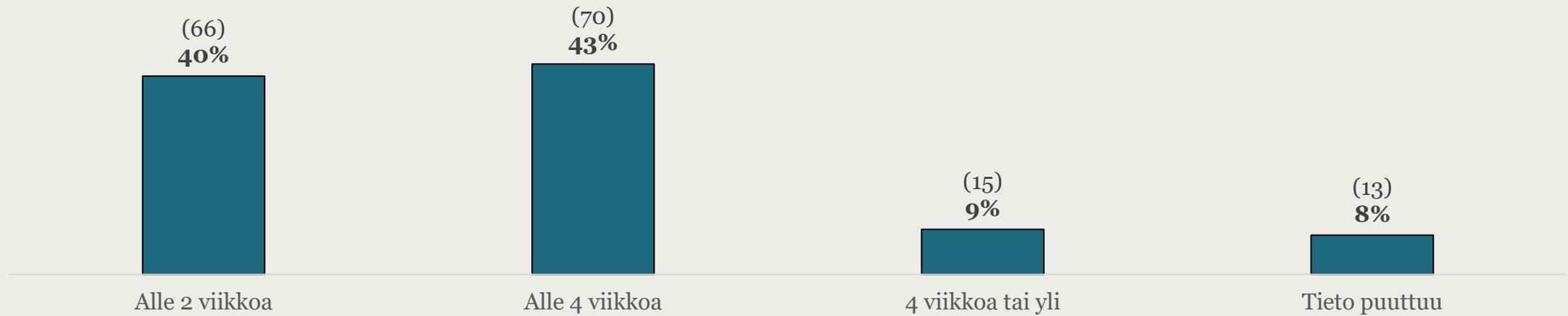
keskiarvo 8,6

Terapiat
etulinjaan

Odotusaika

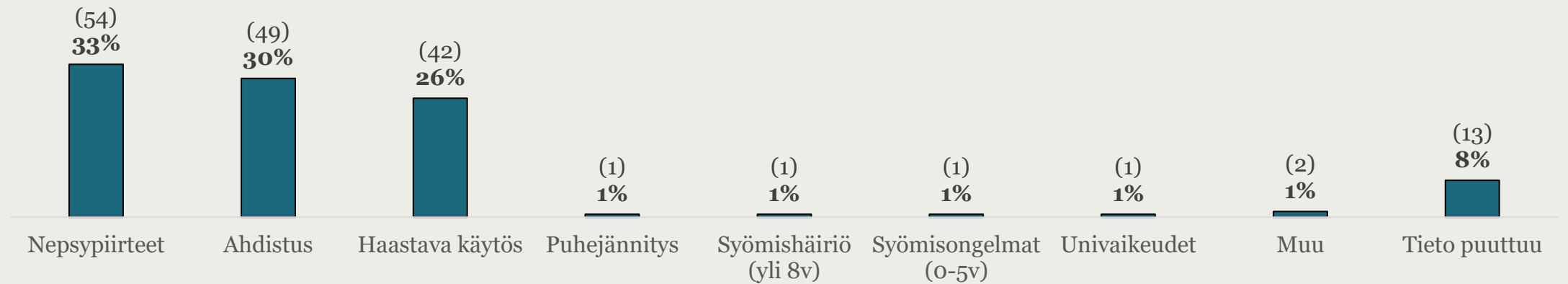
(n=164), pisin odotusaika 11 viikkoa

Terapiat
etulinjaan

Sovellettu omahoito-ohjelma

(n=164)

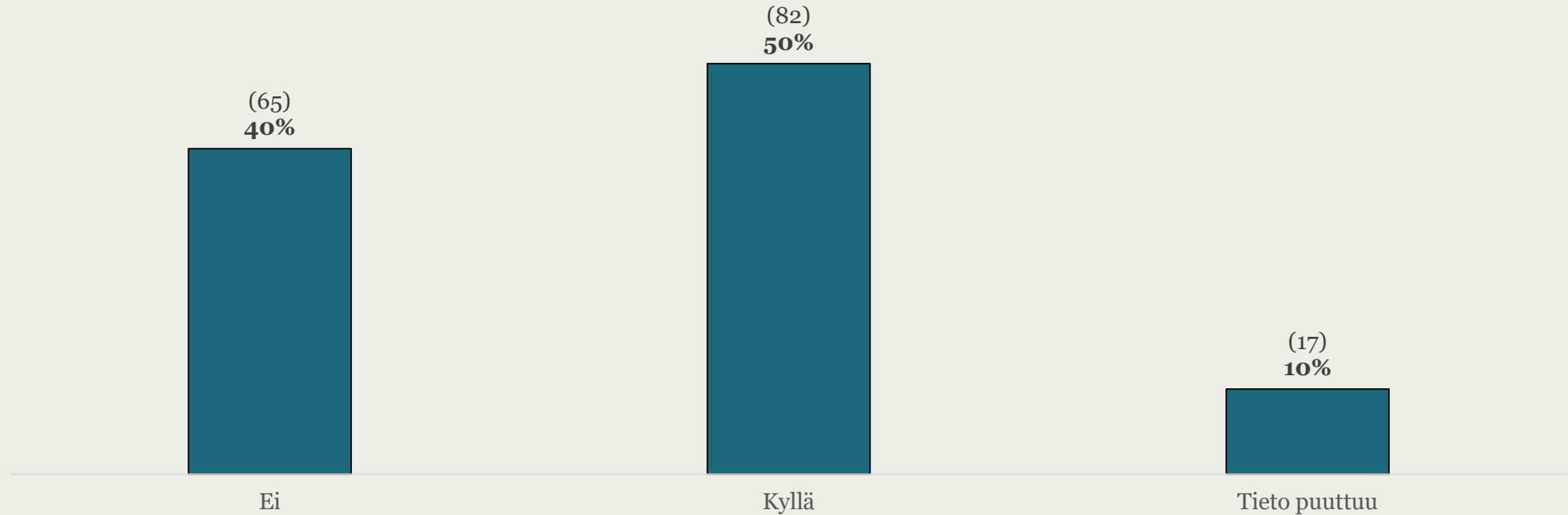

**Terapiat
etulinjaan**

HUOM! Toteutetaan vain alle
6-vuotiaiden kanssa

Puolella lapsista on edeltävää tuen tarvetta samaan pulmaan

(n=168)

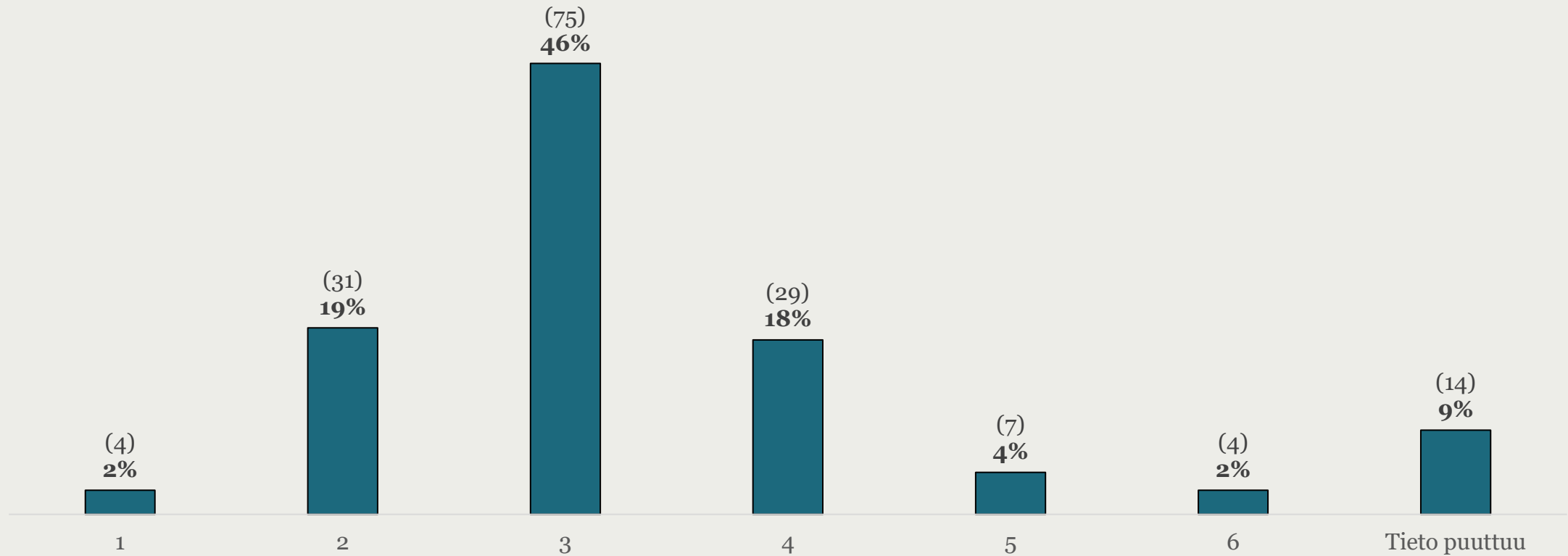

**Terapiat
etulinjaan**

Ohjauksen aikana ja sen jälkeen

Käyntien määrä

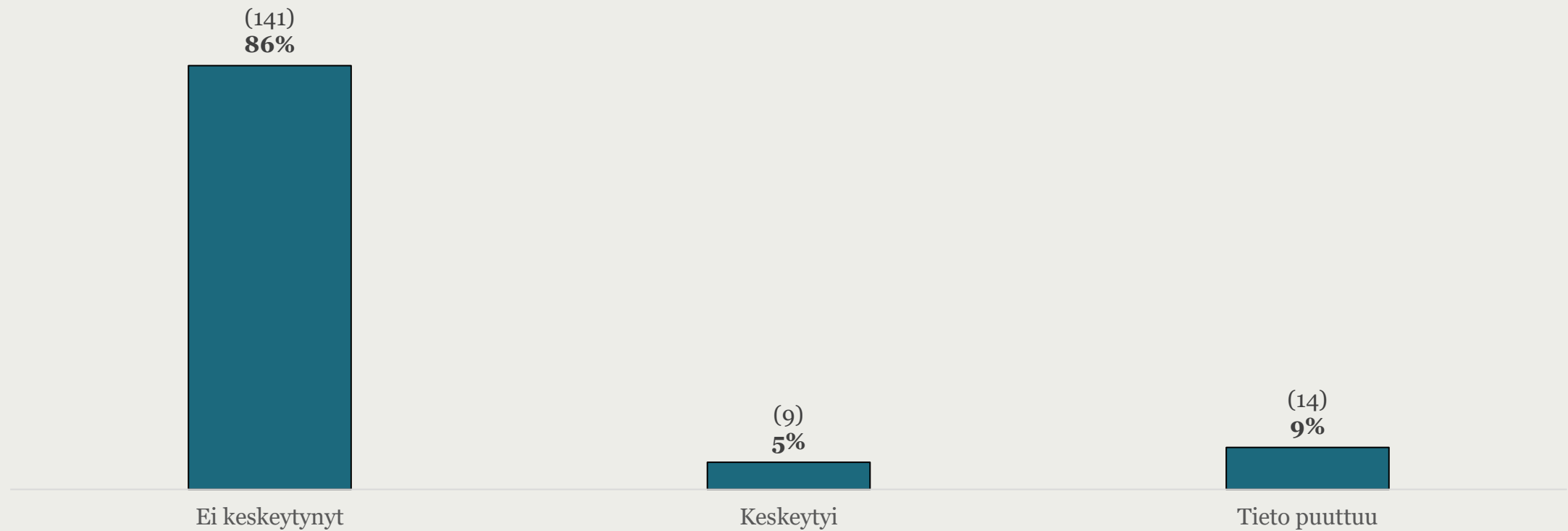
(n=164)

Terapiat
etulinjaan

Keskeytyminen

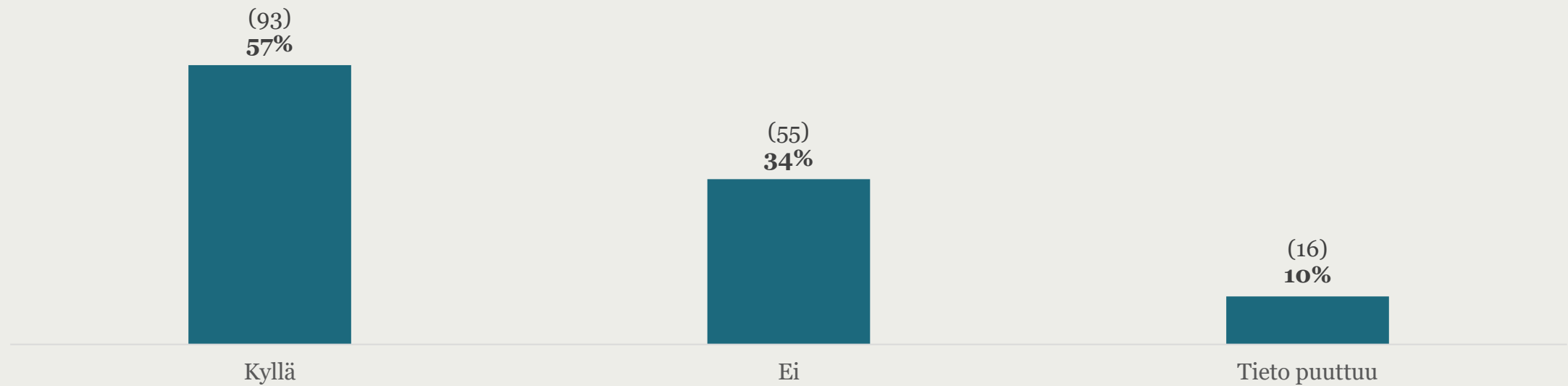
(n=164)

Terapiat
etulinjaan

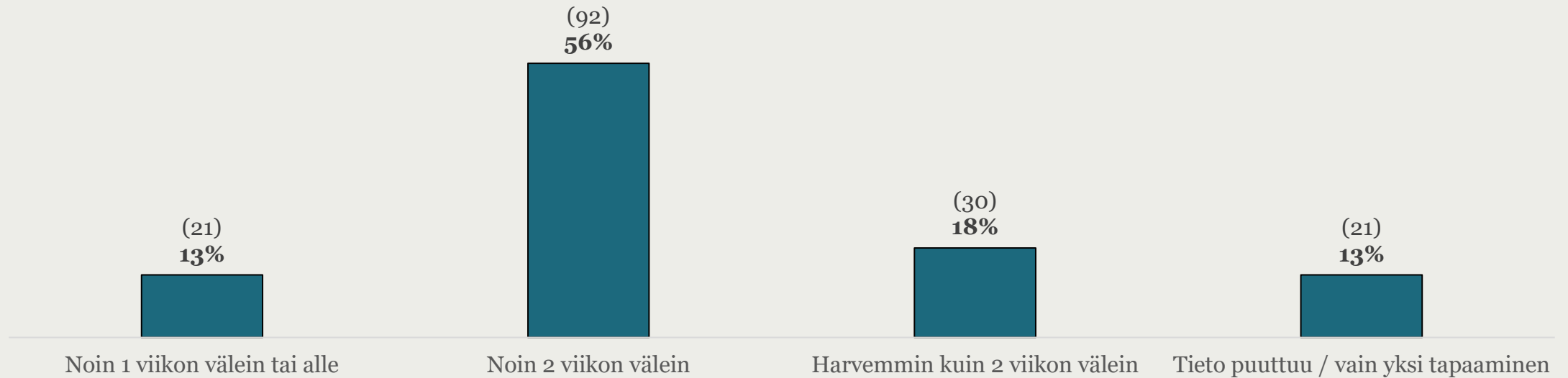
”Suositeltiinko jatkoseurantaa, -tutkimusta tai –hoitoa?”

(n=164)

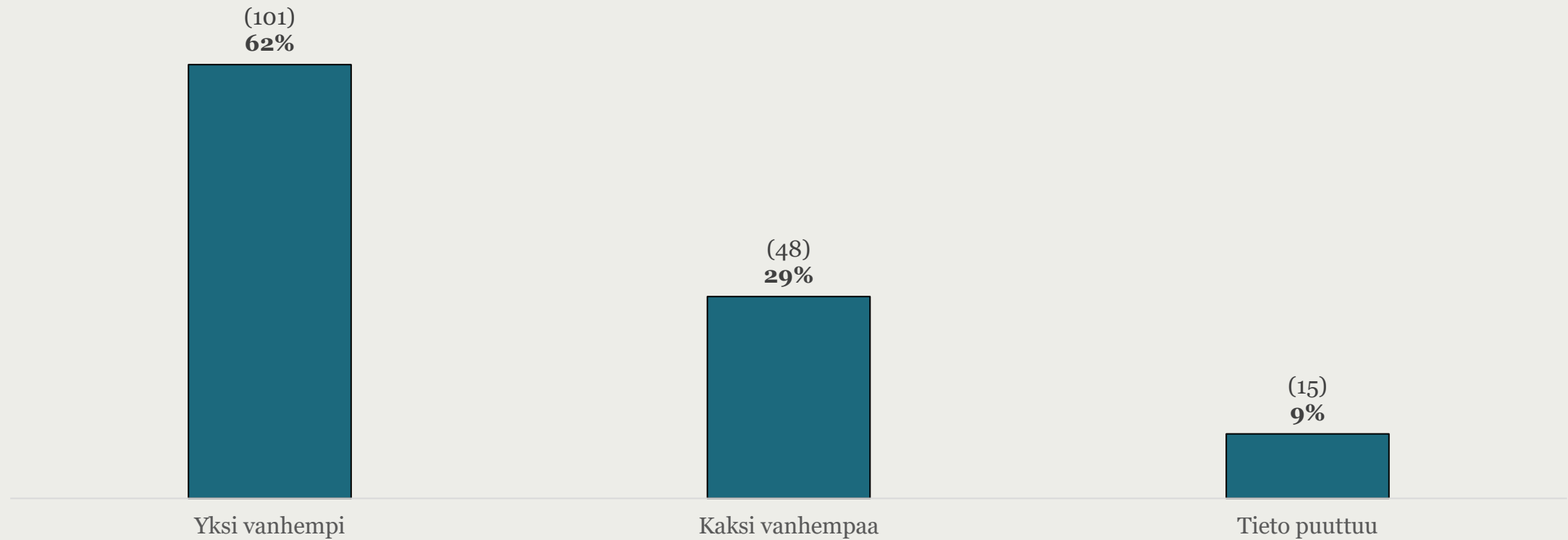
Yleisimmin ohjaus toteutetaan noin 2 viikon välein

(n=164)

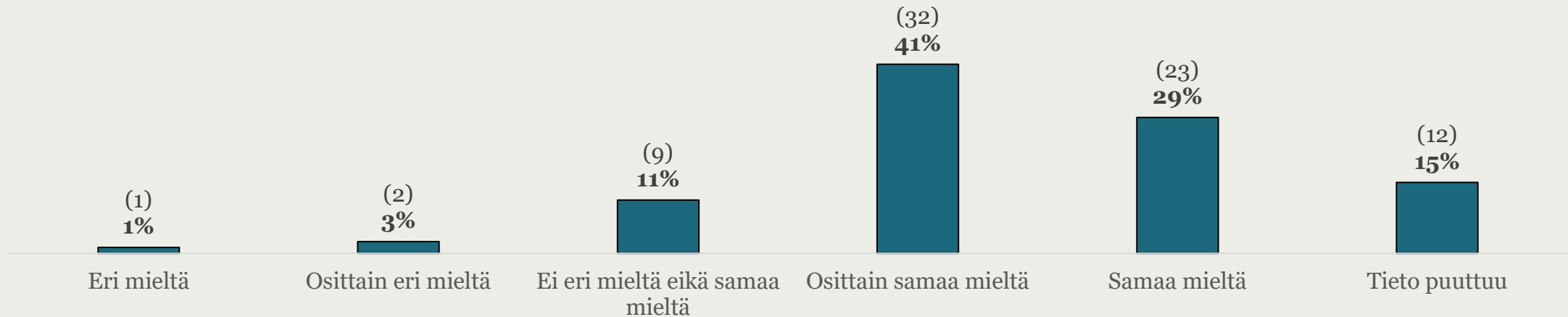
Vanhempien osallistuminen

(n=164)

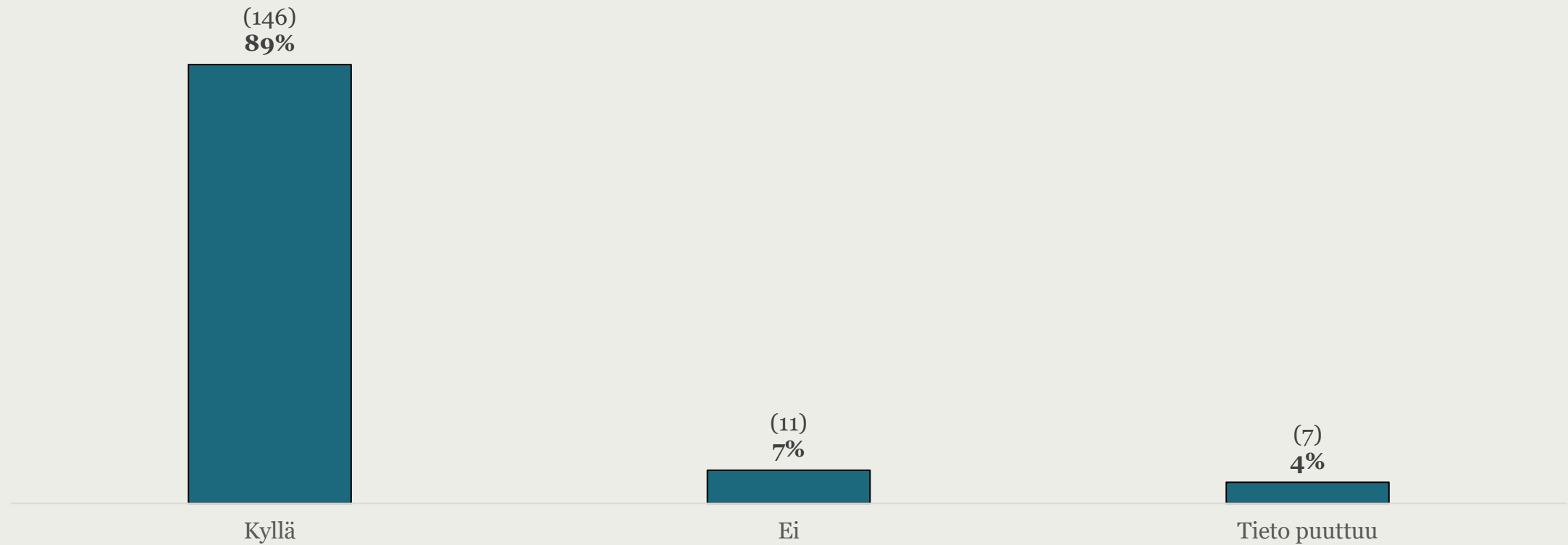
”Ongelmat, joiden vuoksi aloitimme ohjatun omahoitotyöskentelyn, vähenivät.”

Vanhemman arvio, (n=79) kesä 2023 eteenpäin kerätty data

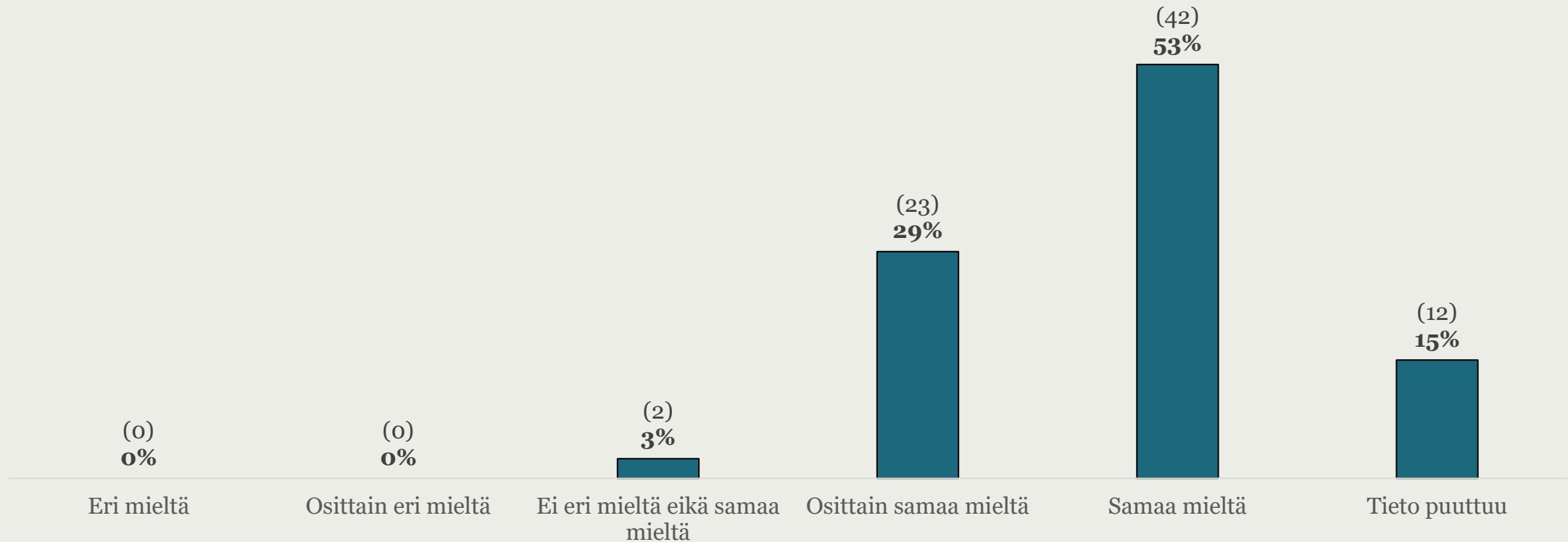
”Suositteisitko ohjattua omahoitoa toisille samankaltaisessa tilanteessa oleville?”

(n=164)

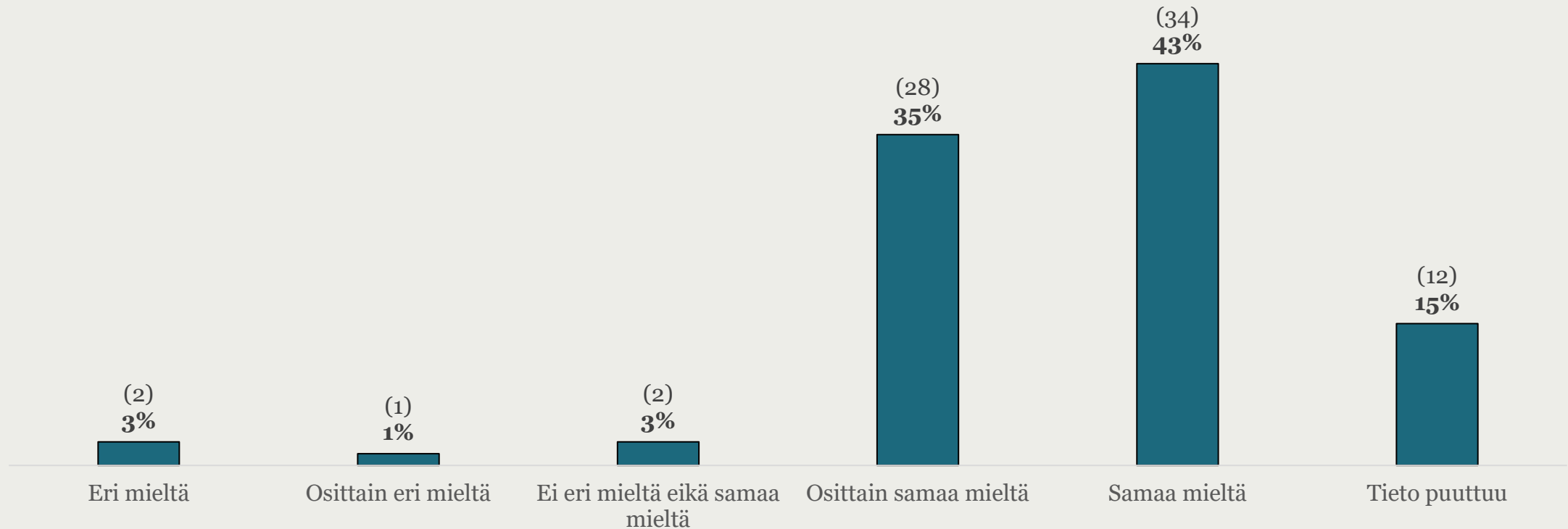
”Koin saaneeni apua itselleni vanhempana ohjatusta omahoitotyöskentelystä.”

Vanhemman arvio, (n=79)

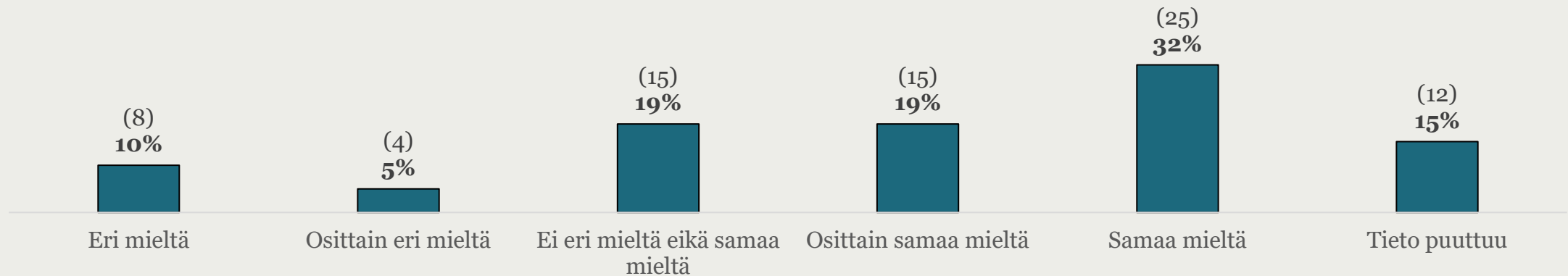
”Koin lapseni hyötyneen ohjatuista omahoitotyöskentelystä.”

Vanhemman arvio, (n=79), kesä 2023 eteenpäin kerätty data

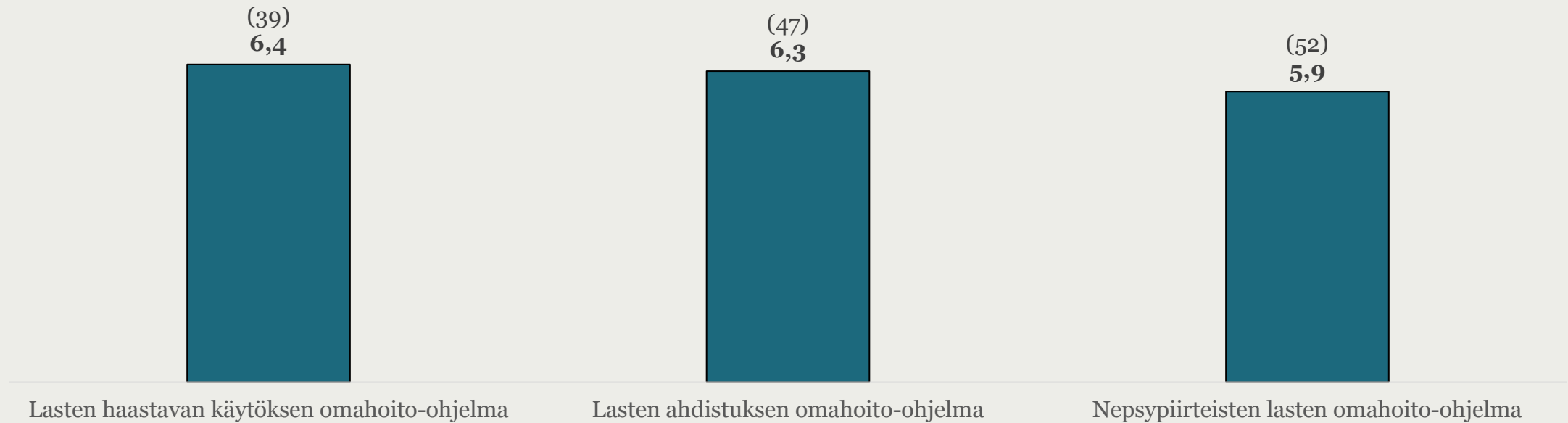
”Haluaisin vielä apua ongelmiin, joiden vuoksi aloitin ohjatun omahoitotyöskentelyn.”

Vanhemman arvio, (n = 79), kesä 2023 eteenpäin kerätty data

Ongelman väheneminen x omahoito-ohjelma

Vanhemman arvio, (n=68), 1=ei lainkaan, 10=täydellisesti

Terapiat etulinjaan

Mitä nämä tulokset meille
kertovat?

Mitä nämä tulokset meille kertovat?

- Valtaosa vanhemmista arvioi ongelman vähenneen (70%) ja n. 80% vanhemmista koki lapsensa ja itsensä hyötynneen ohjauksesta
- 89% vanhemmista suosittelisi ohjattua omahoitoa samankaltaisessa tilanteessa oleville
- Vain 5%:lla hoito keskeytyi
- Eri omahoito-ohjelmien välillä ei ollut suuria eroja siinä, miten paljon vanhempi arvioi ongelman vähentyneen, mutta neopsyirteisillä lapsilla ongelmat lievenivät vähiten
- 50% lapsista oli saanut aiempaa tukea samaan ongelmaan.
 - Luku on huomattavasti suurempi kuin lasten ja nuorten ahdistuksen kognitiivisen lyhytintervention (ALI) asiakkailta (39%), vaikka ALI-asiakkaat ovat keskimäärin vanhempia.

**Terapiat
etulinjaan**

Lähdeviitteet

Lähteet

Verkkosivullamme julkaistu kirjallisuuskatsaus: <https://terapiatetulinjaan.fi/vaikuttavuus/kirjallisuuskatsaukset/kirjallisuuskatsaus-lasten-ja-pienten-lasten-ohjatusta-omahoidosta/>

Ise, E., Kierfeld, F., & Döpfner, M. (2015). One-year follow-up of guided self-help for parents of preschool children with externalizing behavior. *The journal of primary prevention*, 36, 33-40.

Rooksby, M., Elouafkaoui, P., Humphris, G., Clarkson, J., & Freeman, R. (2015). Internet-assisted delivery of cognitive behavioural therapy (CBT) for childhood anxiety: Systematic review and meta-analysis. *Journal of Anxiety Disorders*, 29, 83–92.

Powell LA, Parker J, Weighall A, Harpin V. Psychoeducation Intervention Effectiveness to Improve Social Skills in Young People with ADHD: A Meta-Analysis. *Journal of Attention Disorders*, 26(3), 340-357.

Bennett, S.D., Cuijpers, P., Ebert, D.D., McKenzie Smith, M., Coughtry, A.E., Heyman, I., ... & Shafran, R. (2019). Practitioner review: Unguided and guided self-help interventions for common mental health disorders in children and adolescents: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 60, 828–847.

de Jong, S. R., van den Hoofdakker, B. J., Van Der Veen-Mulders, L., Veenman, B., Twisk, J. W., Oosterlaan, J., & Luman, M. (2022). The efficacy of a self-help parenting program for parents of children with externalizing behavior: a randomized controlled trial. *European child & adolescent psychiatry*, 1-12.

Dahl, V., Ramakrishnan, A., Spears, A. P., Jorge, A., Lu, J., Bigio, N. A., & Chacko, A. (2020). Psychoeducation interventions for parents and teachers of children and adolescents with ADHD: a systematic review of the literature. *Journal of Developmental and Physical Disabilities*, 32, 257-292.